

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2004 N:o 1406—1411

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1406	Laki öljysuojarahastosta	4005
1407	Laki maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain muuttamisesta	4012
1408	Laki aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta ...	4014
1409	Valtioneuvoston asetus öljysuojarahastosta	4017
1410	Valtioneuvoston asetus öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	4020
1411	Liikenne- ja viestintäministeriön asetus eräiden irtolastialusten turvallisuudesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta	4023

N:o 1406

Laki

öljysuojarahastosta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Öljysuojarahaston tarkoitus

Öljysuojarahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, joka on ympäristöministeriön hoidossa.

Öljysuojarahastosta maksetaan korvauksia öljyvahingoista ja niiden torjumisesta sekä ympäristön ennallistamisesta aiheutuneista kustannuksista siten kuin jäljempänä säädetään. Lisäksi rahastosta maksetaan korvauksia ja myönnetään avustuksia torjuntakaluston

hankkimisesta ja torjuntavalmiuden ylläpidosta aiheutuneisiin kustannuksiin.

2 §

Valtionavustuslain soveltaminen

Tämän lain nojalla öljysuojarahastosta myönnettäviin harkinnanvaraisiin korvauksiin ja avustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), jollei tästä laista muuta johdu. Öljysuojarahasto toimii kyseisessä laissa tarkoitettuna valtionapuviranomaisena. Valtionavustuslain 4—6 lukua sovelletaan soveltuvien osin myös niihin öljysuojarahastosta maksettaviin korvauksiin, joiden saami-

HE 119/2004
HE 141/2004
YmVM 16/2004
EV 174/2004

seen korvauksen hakijalla on tämän lain mukaan oikeus.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *öljyllä*
- a) raakaöljyä ja siitä saatuja öljytuotteita;
- b) öljypitoista seosta;
- c) jäteöljyä; sekä
- d) öljyistä jätettä;
- 2) *öljysuojamaksullisella öljyllä* tullitariffin nimikkeisiin 27.07, 27.09 ja 27.10 kuuluvia nestemäisiä tuotteita.

4 §

Öljysuojarahaston hallitus ja henkilöstö

Öljysuojarahastolla on hallitus, jonka valtioneuvosto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan, ja valtion palveluksessa olevaa henkilöstöä.

Hallituksessa tulee olla edustettuina öljyvahinkojen torjunnan kannalta keskeiset valtion viranomaiset, kunnat, öljyala sekä ympäristönsuojelujärjestöt. Hallituksella voi olla asioiden valmistelua ja käsittelyä varten työjaosto.

Hallituksen ja sen työjaoston tarkemmasta kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2 luku

Öljysuojamaksu

5 §

Öljysuojamaksun suuruus

Öljysuojarahastoon peritään maahan-tuodusta ja Suomen kautta kuljetetusta öljysuojamaksullisesta öljystä öljysuojamaksua 0,50 euroa jokaiselta täydeltä tonnilta. Maksu peritään kaksinkertaisena, jos öljy kuljetetaan säiliöaluksella, jota ei ole varustettu koko lastisäiliöosan alueelta kaksoispohjalla. Jos on epäselvyyttä siitä, onko öljysuojamaksu perittävä korotettuna, tulliviranomaisen on hankittava ennen asian ratkaisemista lausunto

asianomaiselta merenkulkupiiriltä. Merenkululaitos antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset siitä, milloin säiliöaluksella on katsottava olevan kaksoispohja.

6 §

Maksuvelvolliset

Euroopan yhteisön jäsenvaltiosta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka vastaanottaa öljyn Suomessa.

Euroopan yhteisön ulkopuolelta Suomeen tuotavasta tai Suomen kautta kuljetettavasta öljystä on velvollinen suorittamaan öljysuojamaksua se, joka osoittaa öljylle tulliselvitysmuodon.

7 §

Maksun kantaminen

Öljysuojamaksun kantamisesta ja valvonnasta vastaa tullilaitos. Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä menettelystä öljysuojamaksua kannettaessa.

Maksu määräytyy 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, kun öljy on vastaanotettu. Maksun määräämisestä, suorittamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta.

Maksu määräytyy 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sinä päivänä voimassa olevien säännösten mukaan, jolloin öljylle on osoitettu ensimmäisen kerran tulliselvitysmuoto. Maksun määräämisestä, suorittamisesta, muutoksenhausta ja muutoinkin on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä tullilaisissa (1466/1994) säädetään.

8 §

Pääomarajat

Öljysuojamaksun periminen lopetetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden lopussa, jona öljysuojarahaston pääoma on noussut 10 miljoonaan euroon. Periminen aloitetaan uudelleen sitä seuraavan kalenterikuukauden

päätyttyä, jona rahaston pääoma on pienentynyt alle 5 miljoonan euron.

Ympäristöministeriön on viipymättä ilmoitettava Tullihallitukselle, jos rahaston pääomassa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettu muutos.

9 §

Maksua koskevien tietojen antaminen

Sen estämättä, mitä valmisteverotuslaissa tai tullilaissa säädetään salassapitovelvollisuudesta, tulliviranomainen voi antaa ympäristöministeriölle ja öljysuojarahaston hallitukselle näille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä öljysuojamaksua koskevia tietoja.

3 luku

Korvaukset ja avustukset

10 §

Korvaus öljyvahingosta sekä torjunta- ja ennallistamiskustannuksista

Öljysuojarahastosta maksetaan korvaus öljyvahingosta kärsimään joutuneelle sekä korvataan öljyvahinkojen torjuntaviranomaisille ja muille torjuntaan ja ympäristön ennallistamiseen osallistuneille torjunnasta ja öljyn pilaaman ympäristön ennallistamisesta aiheutuneet kustannukset, jos korvauksen hakija esittää selvityksen siitä, että:

1) korvausta ei ole täysimääräisesti saatu perityksi siltä, joka on muun lain mukaan velvollinen maksamaan korvauksen vahingosta (*korvausvelvollinen*), ja korvausta ei saada korvausvelvollisen vastuuvakuutuksesta; tai

2) korvausvelvollista ei ole saatu selvityksiä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee myös Ahvenanmaan maakunnan alueella tapahtunutta öljyvahinkoa.

11 §

Ennakkokorvaus

Öljysuojarahastosta voidaan myöntää en-

nakkokorvausta 10 §:ssä tarkoitetuista vahingoista sekä torjunta- ja ennallistamiskustannuksista ilman pykälässä tarkoitettua selvityksen esittämistäkin, jos selvitystä ei vahingon tai kustannusten suuruuden taikka vastuukysymysten epäselvyyden vuoksi voida kohtuudella edellyttää.

Ennakkokorvauksen maksamiseksi hakijan on esitettävä selvitys öljyvahingosta ja sen syistä sekä syistä, joiden perusteella 10 §:ssä tarkoitettuun perintään tai korvausvelvollisen selvittämiseen ei ole ryhdytty. Lopullinen korvaus myönnetään sen jälkeen, kun hakija on esittänyt selvityksen aiheutuneista lopullisista kustannuksista.

12 §

Korvattava vahinko

Öljyvahingosta kärsimään joutuneelle maksettava korvaus määrätään soveltaen tapauksesta riippuen joko ympäristövahinkojen korvaamisesta annettua lakia (737/1994) tai merilain (674/1994) 10 lukua. Vahinkoa kärsineelle ei kuitenkaan makseta ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua etukäteiskorvausta eikä öljysuojarahastolla ole mainitun lain 10 §:ssä tarkoitettua lunastamisvelvollisuutta.

13 §

Torjunta- ja ennallistamiskustannukset

Edellä 10 §:ssä tarkoitettuja korvauksen saantiin oikeuttavia öljyvahingon torjunta- ja ennallistamiskustannuksia ovat:

1) kustannukset niistä tarpeellisista toimenpiteistä, joihin joku on ryhtynyt itseään koskevan öljyvahingon uhan torjumiseksi;

2) aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain (300/1979) tai maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain (378/1974) mukaisesti suoritetuista torjuntatoimenpiteistä aiheutuneet kustannukset ja vahingot;

3) öljyn pilaaman ympäristön ennalleen palauttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset; sekä

4) kustannukset niistä selvityksistä, jotka ovat olleet välttämättömiä 2 ja 3 kohdassa

tarkoitettun torjuntatoimenpiteen tai ennallistamisen suorittamiseksi.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuina torjuntakustannuksina pidetään torjuntatoimiin tilapäisesti otettujen henkilöiden ja vakinaisen torjuntahenkilöstön palkkoja, torjuntatyössä tarpeellisten tarvikkeiden hankinta-, käyttö- ja kuljetuskustannuksia ja muita vastaavia torjunnasta aiheutuneita ylimääräisiä kustannuksia sekä torjuntatyössä kuluttujen tai turmeltuneiden tarvikkeiden, laitteiden, varusteiden ja muiden vastaavien käytösesineiden arvoa tai arvon vähennystä.

14 §

Korvauksen saajaa koskeva rajoitus

Edellä 12 ja 13 §:ssä tarkoitettua korvausta ei suoriteta korvausvelvolliselle eikä sille, jonka hallussa vahingon tai sen vaaran aiheuttanut öljy on vahinkohetkellä ollut taikka jonka toimeksiannosta öljyä on vahingon sattuessa kuljetettu.

15 §

Harkinnanvarainen korvaus öljyn pilaaman maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta

Öljysuojarahastosta voidaan korvata kokonaan tai osittain kustannukset, jotka aiheutuvat tai ovat aiheutuneet öljyn pilaaman maaperän tai pohjaveden puhdistamisesta, puhdistamistarpeen selvittämisestä ja puhdistustöiden suunnittelusta.

Korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että pilaantumisen aiheuttajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka tämä ei kykene vastaamaan puhdistamisen kustannuksista eikä pilaantuneen alueen haltijaa voida kohdudella velvoittaa puhdistamaan aluetta.

Korvausta koskevaan hakemukseen on liitettävä kiinteistön omistajan kirjallinen vakuutus siitä, että hän sitoutuu palauttamaan öljysuojarahastolle rahaston niin vaatiessa pilaantuneen maa-alueen puhdistamiskustannuksiin myönnetyn korvauksen korkoineen, jos kiinteistö myydään kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun puhdistaminen on suoritettu.

16 §

Takautumisoikeus

Öljysuojarahastosta korvausta saaneen oikeus saada korvausta korvausvelvolliselta siirtyy öljysuojarahastolle siltä osin kuin korvausta on maksettu. Erityisestä syystä on öljysuojarahaston hallituksella oikeus jättää korvaus kokonaan tai osittain perimättä takaisin rahastoon.

17 §

Korvaus torjuntakaluston hankkimisesta ja torjuntavalmiuden ylläpidosta

Öljysuojarahastosta korvataan alueen pelastustoimelle aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetussa laissa tai maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetussa laissa tarkoitettun vahvistetun öljyvahinkojen torjuntasuunnitelman mukaisesti:

1) torjuntakaluston hankkimisesta aiheutuneet kustannukset; kustannuksiltaan 85 000 euroa ylittävän yksittäisen kalustohankinnan korvaamisen edellytyksenä on, että öljysuojarahaston hallitus on etukäteen hyväksynyt kyseisen hankinnan;

2) torjuntavalmiuden ylläpidosta aiheutuneet kustannukset.

Jos öljyvahinkojen torjuntakalustoa ei ole vahvistetun torjuntasuunnitelman mukaan tarkoitettu käytettäväksi yksinomaan öljyvahinkojen torjuntaan, korvataan kaluston hankinta- ja käyttökustannukset vain siltä osin, mikä on torjuntasuunnitelman mukaan öljyvahinkojen torjunnan osuus kyseisen kaluston käytöstä. Öljysuojarahastosta voidaan kuitenkin korvata öljyvahinkojen torjunnan käyttöstä suurempi osuus hankintakustannuksista, jos se on perusteltua riittävän torjuntavalmiuden saavuttamiseksi.

Öljysuojarahastosta voidaan rahaston varojen käyttösuunnitelman puitteissa myöntää ennakkoon korvausta torjuntavalmiuden ylläpidosta kalenterivuoden aikana aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lopullinen korvaus myönnetään sen jälkeen, kun on esitetty selvitys aiheutuneista lopullisista kustannuksista.

18 §

Harkinnanvarainen korvaus torjuntakaluston hankkimisesta ja torjuntavalmiuden ylläpidosta

Öljysuojarahastosta voidaan korvata valtiolle aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetussa laissa tarkoitettuja alusöljyvahinkojen torjuntakaluston hankkimisesta ja torjuntavalmiuden ylläpidosta aiheutuneita kustannuksia.

Öljysuojarahastosta voidaan lisäksi korvata Ahvenanmaan maakunnalle alusöljyvahinkojen torjuntakaluston hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia.

19 §

Harkinnanvaraiset avustukset

Öljysuojarahastosta voidaan myöntää avustuksia:

1) alueen pelastustoimelle tai kunnalle öljyntorjuntakaluston säilyttämiseen tarkoitettua varaston rakentamiseen tai vuokraamiseen;

2) aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettulle sataman, laitoksen tai telakan omistajalle öljyvahinkojen torjuntakaluston hankkimiseen;

3) muuhun öljyvahinkojen torjunnan tai torjuntavalmiuden ylläpidon kannalta tarpeelliseen toimintaan.

20 §

Korvauksen ja avustuksen hakeminen

Tässä laissa tarkoitettua korvauksen ja avustuksen myöntämistä koskevasta hakemuksesta ja hakemuksen käsittelemiseksi vaadittavista selvityksistä sekä muusta hakemusmenettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Korvauksesta ja avustuksesta päättäminen

Öljysuojarahastosta maksettavista korvauksista ja avustuksista päättää rahaston hallitus.

Hallitus voi siirtää enintään 10 000 euron määräisestä korvauksesta päättämisen työjaostolle.

Asioiden käsittelystä hallituksessa ja työjaostossa sekä niiden päätösvaltaisuudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

4 luku

Öljysuojarahaston hallinto

22 §

Hallituksen tehtävät

Öljysuojarahaston hallituksen tehtävänä on päättää rahaston toiminnan ja talouden kannalta merkityksellisistä ja laajakantoisista asioista sekä huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin hallituksen tehtävistä rahaston hallinnossa.

Hallituksen ja rahaston henkilöstön palkkaus- ja muut hallintomenot suoritetaan öljysuojarahastosta.

23 §

Kirjanpito, maksuliike ja tilinpäätös

Öljysuojarahaston kirjanpitoon, maksuliikkeeseen, muuhun laskentatoimeen ja tilinpäätökseen sovelletaan valtion talousarviosta annettua lakia (423/1988) ja sen nojalla annettuja säädöksiä.

Ympäristöministeriö hoitaa rahaston kirjanpidon ja vahvistaa rahaston tilinpäätöksen vuosittain huhtikuun loppuun mennessä sekä päättää toimenpiteistä, joihin tilinpäätös antaa aihetta.

24 §

Tilintarkastus

Valtiontalouden tarkastusvirasto suorittaa vuosittain öljysuojarahaston tilintarkastuksen.

Tilintarkastajien on tarkastettava rahaston hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajien on annettava kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus, jossa on erityisesti lausuttava:

1) siitä, onko tilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti;

2) siitä, antaako tilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot rahaston toiminnan tuloksesta ja tuloksellisuudesta sekä sen taloudellisesta asemasta;

3) siitä, onko rahaston hallintoa ja toimintaa hoidettu sitä koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti;

4) tilinpäätöksen vahvistamisesta; sekä

5) rahaston tuloksen käsittelystä rahaston hallituksen ehdottamalla tavalla; kun tilintarkastus on tehty, tilintarkastajien on tehtävä siitä tilinpäätökseen merkintä, jossa viitataan tilintarkastuskertomukseen sekä lausutaan siitä, onko tilinpäätös laadittu hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti.

Jos tilintarkastaja kesken tilikauden havaitsee merkittävää huomauttamista rahaston hallinnosta ja taloudesta, on asiasta viipymättä ilmoitettava rahaston hallitukselle ja ympäristöministeriölle.

Rahaston hallitus ja henkilöstö ovat velvolliset avustamaan tarvittaessa tilintarkastajaa tarkastuksen suorittamisessa.

5 luku

Erinäiset säännökset

25 §

Varojen siirto valtion talousarviosta

Jos öljysuojarahaston varat eivät riitä sellaisten rahastosta maksettavien korvausten suorittamiseen, joihin korvauksen saajalla on oikeus, voidaan tarvittavat varat siirtää valtion talousarviosta öljysuojarahastoon. Kun rahastoon on kertynyt riittävästi varoja, tuloutetaan valtiolta saadut varat takaisin valtion talousarvioon.

Ympäristöministeriön tulee tehdä esitys varojen siirtämiseksi valtion talousarviosta öljysuojarahastoon, jos siihen on 1 momentin nojalla tarvetta. Ministeriö huolehtii myös valtiolta saatujen varojen tulouttamisesta takaisin valtion talousarvioon.

Osa öljyjätämaksusta kertyvistä varoista voidaan valtion talousarviossa siirtää öljysuojarahastoon siten kuin öljyjätämaksusta

annetun lain (894/1986) 7 §:ssä tarkemmin säädetään.

26 §

Katselmuslautakunta

Alueellisen ympäristökeskuksen tulee asettaa sattuneen öljyvahingon korvauskysymysten ja muuta valmistavaa selvittelyä varten katselmuslautakunta, jos vahinkojen tai torjuntakustannusten voidaan arvioida nousevan yli 20 000 euron ja vahingon selvittäminen sitä edellyttää. Katselmuslautakunta on asetettava myös, jos öljysuojarahaston hallitus sitä pyytää. Katselmuslautakunnan kustannukset suoritetaan öljysuojarahastosta.

Katselmuslautakunnan tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

27 §

Muutoksenhaku

Öljysuojarahaston hallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

28 §

Virkavastuu ja yleishallintoa koskevien säännösten soveltaminen

Öljysuojarahaston hallituksen puheenjohtajaan, jäseneseen ja varajäseneseen sovelletaan heidän hoitaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Öljysuojarahaston ja sen hallituksen toimintaan sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003), kielilaissa (423/2003) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

29 §

Rangaistussäännös

Rangaistus öljysuojamaksun lainvastais-

ta välttämisestä ja sen yrittämisestä säädetään rikoslain (39/1889) 29 luvun 1—3 §:ssä.

30 §

Tarkemmat täytäntöönpanosäännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

6 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

31 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Tällä lailla kumotaan öljysuojarahastosta

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

24 päivänä toukokuuta 1974 annettu laki (379/1974) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

32 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyyn korvaukseen noudatetaan myöntämisaikana voimassa olleita säännöksiä.

Jos korvaushakemuksen käsittely on kesken tämän lain voimaan tullessa, sovelletaan käsittelyyn hakemuksen vireilletuloajankohdaksi voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa asetettu öljysuojarahaston johtokunta jatkaa toimikautensa loppuun 4 §:ssä tarkoitettuna öljysuojarahaston hallituksena.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 1407

Laki**maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta 24 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (378/1974) 1 a §, 5 §:n 4 momentti, 7 §:n 3 momentti ja 8 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 a § laissa 90/1983, 5 §:n 4 momentti laissa 936/2001 sekä 7 §:n 3 momentti ja 8 §:n 3 momentti laissa 740/1985, sekä

muutetaan 2 §:n 4 momentti, 3 §, 4 §:n 1 momentti, 5 §:n 1—3 momentti, 6 §:n 1 momentti sekä 8 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 4 momentti, 5 §:n 1—3 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti laissa 694/2000, seuraavasti:

2 §

Maa-alueilla tapahtuvien öljyvahinkojen torjumisesta on lisäksi soveltuvien osin voimassa, mitä pelastuslaissa (468/2003) säädetään alueen pelastustoimesta, niiden yhteistoiminnasta, pelastustoimen valmiudesta ja pelastustoiminnasta.

3 §

Joka huomaa tai saa tietää öljyvahingon tapahtuneen, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä hätäkeskukselle sekä mahdollisuuksien mukaan sille, jonka hallussa tai hoidossa öljy on.

4 §

Se, jonka hallussa tai hoidossa vahingon tai vahingon vaaran aiheuttanut öljy on, on velvollinen ryhtymään sellaisiin torjuntatoimiin, joita häneltä olosuhteisiin nähden voi-

daan kohtuudella vaatia, sekä viipymättä ilmoittamaan vahingosta tai sen uhasta hätäkeskukselle.

5 §

Tässä laissa tarkoitettujen öljyvahinkojen torjunnan ylin johto ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle. Suomen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo torjunnan yleistä järjestämistä ja kehittämistä. Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo öljyvahinkojen torjunnan järjestämistä sekä tarvittaessa itse osallistuu torjuntaan.

Alueen pelastustoimen on huolehdittava alueellaan öljyvahinkojen torjunnasta. Alueen pelastustoimi voi sopia torjunnan järjestämisestä yhteistoiminnassa 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen öljyn varastoijien kanssa. Alueen pelastustoimella on oltava öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma, jonka sisällöstä sääde-

tään valtioneuvoston asetuksella. Torjuntasuunnitelma on saatettava alueellisen ympäristökeskuksen vahvistettavaksi.

Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee osallistua öljyvahinkojen torjuntaan ja huolehtia tarvittaessa vahingon jälkitorjunnasta. Edellä 2 momentissa tarkoitettussa öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmassa on oltava tiedot jälkitorjuntaan osallistuvista kunnan viranomaisista ja laitoksista.

6 §

Tässä laissa tarkoitettuja öljyvahinkojen torjuntaviranomaisia ovat alueellinen ympäristökeskus, pelastustoimen alueen pelastusviranomainen ja torjuntatyötä johtava pelastustoiminnan johtaja.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

8 §

Jos öljyvahinko tai sen leviämisen vaara on niin suuri, että öljyvahinkojen torjuntaviranomaisten käytössä oleva henkilöstö tai kalusto ei riitä vahingon tehokkaaseen torjumiseen tai ehkäisyyn, on torjuntaviranomaisilla oikeus määrätä sen, jolla on torjuntakalustoa tai -tarvikkeita taikka niiden käyttöön perehtynyttä henkilöstöä, asettamaan nämä torjuntaviranomaisten käyttöön.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Alueen pelastustoimen on laadittava toimialuettaan koskeva öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma vuoden 2006 loppuun mennessä.

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 1408

L a k i**aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan aluksista aiheutuvan vesien pilaantumisen ehkäisemisestä 16 päivänä maaliskuuta 1979 annetun lain (300/1979) 16 §:n 4 momentti, 18 §:n 3 momentti ja 19 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 4 momentti laissa 933/2003 sekä 18 §:n 3 momentti ja 19 a §:n 2 momentti laissa 739/1985, sekä

muutetaan 12 §, 13 §:n 4 kohta, 15 §, 18 §:n 1 momentti, 19 § ja 27 b §:n 3—5 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 12 § laeissa 489/2000 ja 935/2001, 13 §:n 4 kohta laissa 204/1987, 15 § ja 27 b §:n 3—5 momentti mainitussa laissa 489/2000, 18 §:n 1 momentti mainitussa laissa 739/1985 sekä 19 § mainituissa laeissa 204/1987 ja 489/2000 sekä laissa 1064/2004, seuraavasti:

12 §

Aluksista aiheutuvien öljyvahinkojen (*alusöljyvahinko*) torjuntatoimen ylin johto ja valvonta kuuluu ympäristöministeriölle. Suomen ympäristökeskuksen tehtävänä on öljyvahinkojen torjunnan yleinen järjestäminen ja kehittäminen. Alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo alusöljyvahinkojen torjunnan järjestämistä sekä tarvittaessa osallistuu torjuntaan.

Alueen pelastustoimen on huolehdittava alueellaan alusöljyvahinkojen torjunnasta sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Alueen pelastustoimi voi sopia alusöljyvahinkojen

torjunnan järjestämisestä yhteistoiminnassa 14 §:ssä tarkoitetun sataman, laitoksen tai telakan omistajan kanssa. Alueen pelastustoi-mella on oltava alusöljyvahinkojen torjunta-suunnitelma, jollei se paikallisiin oloihin nähden ole ilmeisen tarpeeton. Torjuntasuunnitelma on saatettava alueellisen ympäristökeskuksen vahvistettavaksi. Suunnitelman sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Kunnan eri viranomaisten ja laitosten tulee osallistua öljyvahinkojen torjuntaan ja huolehtia tarvittaessa vahingon jälkitorjunnasta. Edellä 2 momentissa tarkoitetussa alusöljy-

vahinkojen torjuntasuunnitelmassa on oltava tiedot jälkitorjuntaan osallistuvista kunnan viranomaisista ja laitoksista.

13 §

Tässä laissa tarkoitettuja öljyvahinkojen torjuntaviranomaisia ovat:

4) pelastustoimen alueen pelastusviranomaisen ja alusöljyvahinkojen torjuntatyön johtajana toimiva pelastustoiminnan johtaja.

15 §

Jos katsotaan tarpeelliseksi sijoittaa torjuntakalustoa tai -tarvikkeita 14 §:ssä mainittuihin kohteisiin enemmän kuin sataman, laitoksen tai telakan omistaja kohtuudella voidaan velvoittaa hankkimaan, taikka sijoittaa torjuntakalustoa tai -tarvikkeita muihin kuin edellä mainittuihin kohteisiin, Suomen ympäristökeskus suorittaa hankinnan valtion puolesta.

Suomen ympäristökeskus voi luovuttaa hankitun torjuntakaluston ja -tarvikkeet alueellisen ympäristökeskuksen, Varustamoliikelaitoksen, puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai muun valtion viranomaisen omistukseen tai hallintaan, taikka alueen pelastustoimen tai 14 §:ssä tarkoitettun sataman, laitoksen tai telakan hallintaan. Tämä on velvollinen huolehtimaan torjuntakaluston ja -tarvikkeiden säilyttämisestä, huollosta sekä siitä, että niitä voidaan tarvittaessa viivytyksettä käyttää öljyvahinkojen torjuntaan.

18 §

Jos öljyä on päässyt aluksesta veteen tai öljyvuodon vaara aluksen karilleajon tai konevian taikka muun merivahingon takia on uhkaamassa, aluksen päällikön tai, jos kysymys on 14 §:ssä tarkoitettun sataman, laitoksen tai telakan alueesta, tämän omistajan tulee ilmoittaa öljyvahingosta tai sen uhasta välittömästi asianomaiselle meripelastuskeskukselle, meripelastuslohkokeskukselle tai hätäkeskukselle sekä ryhtyä sellaisiin välittömiin torjuntatoimiin, joita häneltä kohtuudella voidaan vaatia. Öljyvahinkojen torjuntaviranomaisten tulee kiireellisesti ryhtyä vahinkojen torjumiseksi tai rajoittamiseksi kaikkiin sellaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin, joista aiheutuvat kustannukset tai vahingot eivät ole

ilmeisessä epäsuhteessa uhattuina oleviin taloudellisiin ja muihin arvoihin.

19 §

Jos alusöljyvahinko on sattunut tai sen vaara uhkaa aavalla selällä tai talousvyöhykkeellä, Suomen ympäristökeskus määrää torjunnan suorittamisesta ja asettaa torjuntatöiden johtajan. Suomen ympäristökeskus voi lisäksi ottaa vastuulleen torjunnan suorittamisen ja asettaa torjuntatyön johtajan, jos vahinko on sattunut tai sen vaara uhkaa muualla, useiden alueen pelastustoimien alueella taikka jos vahinko tai vaara on niin suuri, ettei alueen pelastustoiminta kohtuudella voida vaatia yksin huolehtimaan torjuntatöistä tai jos torjuntatoimet tällöin kestävät pitkään taikka siihen muuten on erityistä syytä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Suomen ympäristökeskus asettaa torjuntatyön johtajan käyttöön tarpeellisen henkilöstön, kaluston ja tarvikkeet. Näissä tapauksissa alueen pelastustoimi ja 14 §:ssä tarkoitettun sataman, laitoksen tai telakan omistaja ovat velvollisia alueensa ulkopuolellakin asettamaan torjuntatyön johtajan pyynnöstä torjuntakalustonsa ja -tarvikkeensa sekä niiden käyttöön tarvittavaa henkilöstöä torjuntatyön johtajan käytettäväksi.

Alueellinen ympäristökeskus osallistuu tarvittaessa alusöljyvahingon torjuntaan.

27 b §

Alueen pelastustoimi on velvollinen antamaan pyydettyä virka-apua aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaiselle. Jos vahingon torjuminen sitä vaatii, alueen pelastustoimen on ryhdyttävä pikaisesti torjuntavalmiutensa edellyttämiin toimiin jo ennen kuin pyyntö virka-avusta on tehty.

Mitä 13, 15, 18, 19 ja 19 a §:ssä säädetään alusöljyvahinkojen torjunnasta, koskee soveltuvin osin myös aluskemikaalivahinkojen torjuntaa. Alueen pelastustoimi on velvollinen alueensa ulkopuolellakin asettamaan torjuntatyön johtajan pyynnöstä torjuntakalustonsa ja -tarvikkeensa sekä niiden käyttöön tarvittavaa henkilöstöä torjuntatyön johtajan käytettäväksi aluskemikaalivahinkojen torjumiseen.

Aluskemikaalivahingon torjumiseksi annettusta avusta ja torjunnasta aiheutuneesta vahingosta maksetaan täysi korvaus valtion varoista. Valtiolta korvausta saaneen oikeus saada korvausta vahingosta vastuussa olevalta siirtyy valtiolle siltä osin kuin korvausta on maksettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Alueen pelastustoimen on laadittava toimialuettaan koskeva alusöljyvahinkojen torjuntasuunnitelma vuoden 2006 loppuun mennessä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

N:o 1409

Valtioneuvoston asetus öljysuojarahastosta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, säädetään öljysuojarahastosta 30 päivänä marraskuuta 2004 annetun lain (1406/2004) nojalla:

1 luku

Korvauksen ja avustuksen hakeminen öljysuojarahastosta

1 §

Korvauksen ja avustuksen hakeminen

Korvausta ja avustusta öljysuojarahastosta on haettava kirjallisella hakemuksella öljysuojarahastosta annetussa laissa (1406/2004) korvattavaksi tai avustettavaksi tarkoitettua tapahtumaa seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Erityisestä syystä voidaan määräajan jälkeenkin tehty hakemus ottaa käsiteltäväksi.

Hakemus on osoitettava öljysuojarahaston hallitukselle ja toimitettava asianomaiselle alueelliselle ympäristökeskukselle, jonka on annettava hakemuksesta lausuntonsa ja toimitettava hakemus edelleen ympäristöministeriölle. Hakemus voidaan antaa myös öljysuojarahastosta annetun lain 26 §:ssä tarkoitetulle katselmuslautakunnalle.

Korvauksen ja avustuksen myöntämisestä voidaan antaa ennakkolausunto.

2 §

Torjuntakustannuksia koskeva hakemus

Öljyvahingon torjuntakustannusten korvaamista koskevassa hakemuksessa on esitettävä

- 1) kuvaus öljyvahingosta;
- 2) tehdyt torjuntatoimenpiteet;

- 3) torjuntatyöstä aiheutuneet kustannukset;
- 4) vahingosta vastuussa oleva, jos tämä on tiedossa;

5) selvitys siitä, miten torjuntakustannuksia on yritetty periä vahingosta vastuussa olevalta;

6) muut öljysuojarahaston hallituksen edellyttämät tiedot ja selvitykset.

3 §

Maaperän ja pohjaveden puhdistamiskustannuksia koskeva hakemus

Öljysuojarahastosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettua korvausta koskevassa hakemuksessa on esitettävä

1) tiedot puhdistettavasta maa-alueesta sekä asianomaisen kiinteistön omistajasta ja haltijasta;

2) kiinteistön omistajan suostumus puhdistamiseen, jos omistaja ei ole itse hakijana;

3) selvitys puhdistamistarpeesta, puhdistamisen kiireellisyydestä ja sen merkityksestä ympäristönsuojelun kannalta;

4) suunnitelma puhdistustyön suorittamisesta, puhdistamisessa syntyvän öljyisen jätteen käsittelystä sekä puhdistamisen ympäristövaikutusten seurannasta;

5) arvio kustannuksista sekä haettavan korvauksen määrä;

6) selvitys siitä, että korvauksen myöntämiseen on öljysuojarahastosta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset;

7) selvitys siitä, että puhdistamiseen on saatu ympäristönsuojelulain (86/2000) mu-

kainen ympäristölupa tai puhdistamisesta muuten päätetään ympäristönsuojelulain mukaisesti;

8) öljysuojarahastosta annetun lain 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu kiinteistön omistajan kirjallinen vakuutus;

9) muut öljysuojarahaston hallituksen edellyttämät tiedot ja selvitykset.

Alueellisen ympäristökeskuksen on annettava korvaushakemuksesta lausunto öljysuojarahaston hallitukselle. Lausunnossa on erityisesti otettava kantaa siihen, onko korvauksen myöntämiselle olemassa öljysuojarahastosta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaiset edellytykset sekä esitettävä arvio puhdistamisen tarpeellisuudesta ja kiireellisyydestä ympäristönsuojelun kannalta.

2 luku

Öljysuojarahaston hallitus ja henkilöstö

4 §

Öljysuojarahaston hallituksen tehtävät

Öljysuojarahaston hallituksen tulee, sen lisäksi mitä öljysuojarahastosta annetussa laissa säädetään hallituksen tehtävistä korvausten ja avustusten myöntämisessä:

1) päättää rahaston toiminta- ja taloussuunnitelmasta;

2) päättää rahaston talousarviosta ja varojen käyttösuunnitelmasta;

3) huolehtia rahaston maksuvalmiudesta;

4) hyväksyä ja allekirjoittaa rahaston tilinpäätös ja toimittaa se ympäristöministeriön vahvistettavaksi vuosittain maaliskuun loppuun mennessä;

5) laatia vuosittain rahaston toimintakertomus;

6) huolehtia öljysuojarahastosta annetun lain 16 §:ssä tarkoitettujen korvauksen perimisestä.

5 §

Hallituksen kokoonpano

Öljysuojarahaston hallitukseen kuuluu puheenjohtajan lisäksi enintään kuusi jäsentä, joilla jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Hallituksen puheenjohtajan tulee olla öljyvahinkoasioissa puolueettomaksi katsottava. Hallituksessa tulee olla edustaja sisäasiainministeriöstä, valtiovarainministeriöstä, ympäristöministeriöstä, kunnista, ympäristönsuojelujärjestöistä sekä öljyalalta. Hallitus voi ottaa lisäksi yhden tai useampia pysyviä asiantuntijoita.

Hallituksen tulee kuulla asiantuntijana Ahvenanmaan maakunnan edustajaa, milloin käsiteltävänä on Ahvenanmaan maakunnan aluetta koskeva korvausasia. Hallitus voi tarpeen mukaan kuulla myös muita asiantuntijoita.

6 §

Työjaosto

Hallitus voi asettaa asioiden valmistelua ja korvaushakemusten käsittelyä varten työjaoston. Työjaostolla voi olla myös päätösvaltaa sen mukaan kuin öljysuojarahastolain 21 §:ssä säädetään.

Työjaostoon kuuluu hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä hallituksen varsinaisista tai varajäsenistään valitsemat kolme muuta jäsentä, joista yksi edustaa valtion viranomaisia, yksi kuntia ja yksi öljyalaa. Varapuheenjohtajalla ja jäsenellä on hallituksen valitsema varajäsen, jona voi toimia myös hallituksen varajäsen.

7 §

Päätösvaltaisuus

Hallitus on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet jäsenistä tai heidän varajäsenistään.

Työjaosto on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä tai heidän varajäsentään.

8 §

Asioiden käsittely hallituksessa ja työjaostossa

Hallitus ja työjaosto kokoontuvat puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta.

Jos asiaa käsiteltäessä ilmenee eriäviä mielipiteitä, päätetään asia äänestämällä samaa menettelyä noudattaen kuin monijäsenisessä tuomioistuimessa.

Hallituksen ja työjaoston kokouksista pidettävät pöytäkirjat ja hallituksen toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

9 §

Rahaston henkilöstö ja palkkiot

Öljysuojarahastolla tulee olla pääsihteeri ja tarvittaessa muita sihteereitä, joina toimivat ympäristöministeriön virkamiehet.

Hallituksen puheenjohtajan, jäsenen, sihteerin ja asiantuntijan palkkiot vahvistaa hallituksen ehdotuksesta ympäristöministeriö.

3 luku

Katselmuslautakunta ja voimaantulo

10 §

Katselmuslautakunnan tehtävät

Katselmuslautakunnan on suoritettava öljy-

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

vyvahingon johdosta katselmus, jossa selvitetään vahinko ja sen aiheuttaja sekä arvioidaan vahingon johdosta suoritettavat korvaukset. Lautakunnan lausunto on toimitettava öljysuojarahaston hallitukselle.

Asianosaisille on varattava tilaisuus tuulla kuulluksi katselmuksessa.

11 §

Katselmuslautakunnan kokoonpano

Katselmuslautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, jona toimii alueellisen ympäristökeskuksen tähän tehtävään määräämä henkilö, ja vähintään kaksi jäsentä. Jäsenistä toisella on oltava öljyvahingon luonteesta riippuen luonnontieteen tai -talouden asiantuntemus ja toisella perehtyneisyys vahinkojen arviointiin.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Lainsäädäntöneuvos Jukka Nurmio

N:o 1410

Valtioneuvoston asetus**öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty ympäristöministeriön esittelystä, *kumotaan* öljyvahinkojen ja aluskemikaalivahinkojen torjunnasta 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun valtioneuvoston asetuksen (636/1993) 14 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 705/2000, *muutetaan* 2 luvun nimike, 2 §:n 1 ja 2 momentti, 3—5 §, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentin 1—3 kohta ja 12 §, sellaisena kuin niistä ovat 2 § osaksi, 3 ja 4 §, 5 § osaksi sekä 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti ja 12 § mainitussa asetuksessa 705/2000, sekä *lisätään* 7 §:n 1 momenttiin uusi 8 a kohta seuraavasti:

2 luku

Alueen pelastustoimen öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma

2 §

Öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma

Alueen pelastustoimen on laadittava alusjätelain 12 §:ssä tarkoitettu alusöljyvahinkojen torjuntasuunnitelma ja maa-alueiden öljyvahinkolain 5 §:ssä tarkoitettu torjuntasuunnitelma yhdeksi yhtenäiseksi torjuntasuunnitelmaksi, jollei yhteisen suunnitelman laatiminen olosuhteiden vuoksi ole ilmeisen tarpeetonta.

Suunnitelmassa on oltava:

1) tiedot alueen pelastustoimen nimeämistä öljyvahinkojen torjuntaviranomaisista ja torjuntatöiden johtajista sekä tiedot alueen kuntien muiden viranomaisten ja hallintokuntien velvollisuudesta osallistua öljyvahinkojen torjuntaan;

2) tiedot alusjätelain 12 §:n 2 momentissa ja maa-alueiden öljyvahinkolain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu yhteistoimintasopimuksesta, jonka alueen pelastustoimi on tehnyt öljyvahinkojen torjunnasta sataman, laitoksen tai telakan omistajan taikka öljyn

varastojen kanssa, sekä selvitys mahdollisesta muusta öljyntorjuntayhteistyöstä;

3) selvitys pelastuslain (468/2003) 12 §:n mukaisesti määritellystä pelastustoimen palvelustosta, siltä osin kuin se liittyy öljyvahinkojen torjuntaan; palvelustoa määritettäessä on otettava huomioon yhtäältä alueella olevat erityistä öljyvahingon vaaraa aiheuttavat kohteet, kuten väylät, öljysatamat, korjaustelakat, öljyvarastot sekä teollisuuslaitokset, voimalaitokset ja vastaavat muut laitokset, joissa jalostetaan, käytetään tai varastoidaan runsaasti öljyä, sekä toisaalta sellaiset kohteet, kuten luonnonsuojelualueet, uimarannat, vedenottamot, pohjavesialueet, joiden suojelu tulee erityisesti ottaa huomioon öljyvahinkojen torjunnassa

4) selvitys tarvittavasta öljyntorjuntakalustosta, -tarvikkeista ja muista öljyvahinkojen torjuntaan soveltuvista kalustosta ja tarvikkeista, kuten kuljetuskalustosta, viestintälaitteista, työkoneista, työkaluista ja huoltotarvikkeista sekä niiden varastoinnista ja kunnossapidosta, sekä tiedot siitä, mitä edellä tarkoitetuista kalustosta ja tarvikkeista on jo käytettävissä ja mihin ne on sijoitettu;

5) arvio vuosittaisista käyttökustannuksista, kuten öljyntorjuntatarvikkeiden hankintakustannuksista, öljyntorjuntakaluston ja -tarvikkeiden kunnossapito- ja varastointikustan-

nuksista ja muista öljyntorjuntavalmiuden ylläpitokustannuksista sekä koulutuskustannuksista seuraavien viiden vuoden aikana;

6) suunnitelmat öljyntorjuntakaluston lisä- ja täydennyshankinnoista ja hankintakustannuksista seuraavien viiden vuoden aikana sekä hankittavan kaluston sijoittamisesta;

7) selvitys öljyntorjuntakaluston säilyttämiseen tarkoitetuista varastoista ja niiden vuokrasta sekä suunnitelma mahdollisten uusien varastojen hankkimisesta tai alusjätelain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen alusten öljyjätteiden vastaanottolaitteiden rakentamisesta;

8) suunnitelma öljyvahinkojen torjunnan järjestämisestä ja johtamisesta sekä torjuntayksiköiden perustamisesta, varustamisesta ja huoltamisesta sekä tiedot hälytys- ja viestintäjärjestelmistä;

9) suunnitelma öljyvahingon torjunnan yhteydessä syntyvän öljyisen jätteen keräilystä, kuljettamisesta, varastoinnista, hävittämisestä ja muusta käsittelystä sekä öljyvahingon muusta jälkitorjunnasta;

10) suunnitelma koulutuksen ja harjoitusten järjestämisestä;

3 §

Suunnitelman saattaminen vahvistettavaksi

Alueen pelastustoimen on lähetettävä hyväksymänsä öljyvahinkojen torjuntasuunnitelma asianomaisen alueellisen ympäristökeskuksen vahvistettavaksi.

4 §

Suunnitelman vahvistaminen

Alueellisen ympäristökeskuksen on tarvittaessa pyydettävä alueen pelastustoimen hyväksymästä öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmasta lausunto asianomaiselta lääninhallitukselta.

Suunnitelmaa käsitellessään alueellisen ympäristökeskuksen on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, onko hankittava öljyntorjuntakalusto alueen öljyvahingon uhat ja torjuntavalmiustarve sekä pelastustoimen palvelustaso huomioon ottaen tarpeellista ja tarkoituksenmukaista.

Alueellisen ympäristökeskuksen tulee ennen suunnitelman vahvistamista pyytää siitä öljysuojarahaston hallituksen hyväksyntä, jos suunnitelmaan sisältyy sellainen kustannuksiltaan yli 85 000 euron öljyntorjuntakaluston yksittäinen hankinta, jonka täysimääräinen korvaaminen alueen pelastustoimelle öljysuojarahaston varoista edellyttää mainittua ennakkohyväksyntää öljysuojarahastosta annetun lain (1406/2004) 17 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan.

Alueellisen ympäristökeskuksen on lähetettävä vahvistettu suunnitelma tiedoksi öljysuojarahaston hallitukselle, Suomen ympäristökeskukselle ja asianomaiselle lääninhallitukselle.

5 §

Suunnitelman tarkistaminen

Alueen pelastustoimen on tarkistettava öljyvahinkojen torjuntasuunnitelmasta 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu käyttökustannuksia koskeva osa, 6 kohdassa tarkoitettu hankintoja koskeva osa ja 7 kohdassa tarkoitettuja muita hankintoja koskeva osa vähintään joka neljäs vuosi. Tarkistuksen johdosta suunnitelmaan tehtävät muutokset käsitellään noudattaen soveltuvin osin, mitä edellä säädetään suunnitelmasta ja sen käsittelystä.

Alueen pelastustoimen tulee huolehtia siitä, että öljyvahinkojen torjuntasuunnitelman muut osat päivitetään määräajoin vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Suunnitelman muuttosta ei tältä osin saateta vahvistettavaksi, vaan se tulee lähettää tiedoksi alueelliselle ympäristökeskukselle ja lääninhallitukselle.

6 §

Alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan yhteistoimintasuunnitelma

Asianomainen alueellinen ympäristökeskus laatii alusjätelain 31 §:n 2 momentissa tarkoitetun alueellisen yhteistoimintasuunnitelman yhteistyössä suunnitelma-alueella toimivien alusjätelain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettujen virka-apuviranomaisten, muiden alueellisten ympäristökeskusten, lääninhallitusten ja alueellisten pelastusviranomaisten

kanssa. Suomen ympäristökeskuksen tulee osallistua suunnitelman laadintaan siltä osin kuin kysymys on niistä alusöljy- ja aluskemikaalivahingoista, joiden torjunnan suorittamisesta se alusjätelain 19 §:n 1 momentin ja 27 b §:n mukaan määrää.

7 §

Yhteistoimintasuunnitelman sisältö

Yhteistoimintasuunnitelmassa on oltava:

1) tiedot niistä valtion torjuntaviranomaisten, alusjätelain 31 §:n 1 momentissa tarkoitettujen virka-apuviranomaisten, alueellisten pelastusviranomaisten sekä alusjätelain 14 §:ssä tarkoitettujen satamien, laitosten ja telakoiden henkilöstöön kuuluvista sekä vapaaehtoisista, jotka ovat suunnitelma-alueella käytettävissä alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan;

2) tiedot alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan suunnitelma-alueella käytettävissä olevasta valtion, alueellisten pelastusviranomaisten ja alusjätelain 14 §:ssä tarkoitettujen satamien, laitosten ja telakoiden torjuntakalustosta ja -tarvikkeista, kuljetus- ja venekalustosta, viestintävälineistä, työkoneista, huoltotarvikkeista ja niiden sijainnista sekä suunnitelma tarvittavista torjuntakaluston ja -tarvikkeiden siirroista muilta alueilta sekä esitys tarvittavista lisähankinnoista;

3) suunnitelma alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjunnan järjestämisestä ja johtamisesta, alusjätelain 31 a §:ssä tarkoitettua johtoryhmän perustamisesta, torjuntayksiköi-

den muodostamisesta, miehittämisestä, varustamisesta ja huoltamisesta sekä hälytys- ja viestijärjestelmistä samoin kuin selvitys torjuntayksiköiden hälytysvalmiudesta ja liikkeellelähtöjärjestyksestä sekä selvitys torjuntatöiden johtamisesta torjuntatöiden alussa ennen kuin alusjätelain 19 §:n mukainen torjuntatöiden johtaja ottaa johtovastuun;

8 a) suunnitelma alueella olevista suojaisista ankkuripaikoista ja satamista, joihin merivahingon kärsinyt, öljy- tai kemikaalivahingon vaaraa aiheuttava alus voidaan kuljettaa;

12 §

Suuren öljyvaraston torjuntavalmius

Jos öljyn määrä on samalla varastoalueella miljoona litraa tai sitä suurempi, varastojalla tulee lisäksi olla omaa varastoaluettaan varten suunnitelma öljyvahinkojen torjunnan järjestämisestä. Suunnitelmasta tulee käydä ilmi torjuntatyöstä vastaava henkilö, öljyvahinkojen torjuntaan perehtynyt henkilöstö ja mistä tämä on saatavissa sekä torjuntakalusto ja tarvikkeet samoin kuin tarvittaessa paikka, johon vahinkotapauksessa kiireellisesti poistettavaa öljyä voidaan väliaikaisesti sijoittaa. Suunnitelma torjunnan järjestämisestä on viivytyksettä saatettava alueellisen ympäristökeskuksen ja alueen pelastustoimen tietoon.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

Lainsäädäntöneuvos Jukka Nurmio

N:o 1411

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus
eräiden irtolastialusten turvallisesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eräiden irtolastialusten turvallisesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta 21 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1206/2004) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan eräiden irtolastialusten turvallisesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta annetun lain (1206/2004), jäljempänä *irtolastilaki*, 2 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin irtolastialuksiin ja suomalaisiin terminaaleihin.

2 §

Irtolastialuksen toiminnalliseen soveltuvuuteen liittyvät vaatimukset

Terminaalinhoitajan on varmistettava irtolastialusten toiminnallinen soveltuvuus kiinteään irtolastin lastaamiseen tai lastin purkamiseen siten, että irtolastialukset ovat seuraavien vaatimusten mukaisia:

1) aluksen lastiruumat ja niiden luukut ovat riittävän suuria ja suunniteltu sellaisiksi, että kiinteää irtolastia voidaan lastata, ahtaa, trimmata ja purkaa tyydyttävällä tavalla;

2) aluksen lastiruumien luukuissa on tunnistenumero, jota käytetään lastaus- ja lastinpurkusuunnitelmissa; nämä numerot ovat selkeässä paikassa sekä sen kokoisia ja värisiä, että terminaalin lastaus- ja lastinpurkulaitteiston käyttäjä näkee ja tunnistaa ne helposti;

3) aluksen lastiruumien luukut, luukkujen käyttöjärjestelmät ja turvalaitteet ovat hyvässä toimintakunnossa, ja niitä käytetään vain niille varattuun tarkoitukseen;

4) jos kallistumisesta ilmoittavat merkkivalot on asennettu, ne testataan ja niiden

toimintakuntoisuus todetaan ennen lastaamisen tai lastin purkamisen aloittamista;

5) jos aluksella on oltava hyväksytty lastauslaskin, tämä laite on sertifioitu ja sillä pystytään tekemään rasiuslaskelmia lastaamisen tai lastin purkamisen aikana;

6) kuljetuskoneisto ja apukoneisto ovat hyvässä toimintakunnossa; ja

7) aluksen kiinnittämisessä ja ankkuroimisessa käytettävä kansilaitteisto on toiminta- valmiudessa sekä hyvässä järjestyksessä ja kunnossa.

3 §

Terminaalin soveltuvuuteen liittyvät vaatimukset

Kiinteää irtolastia saa lastata tai purkaa vain sellaisesta irtolastialuksesta, joka voi kiinnittyä turvallisesti lastaus- tai purkulaitteen viereen, kun otetaan huomioon veden syvyys satamapaikalla, aluksen suurin sallittu koko, kiinnitysjärjestelyt, aluksen laitasuojaus, turvallinen pääsy satamaan sekä mahdolliset esteet lastaamiselle ja lastin purkamiselle.

Terminaalin lastaus- ja purkulaitteiston on oltava asianmukaisesti sertifioitu, se on pidettävä toimintakunnossa asiaankuuluvien säännösten ja standardien mukaisesti ja sitä saa käyttää vain pätevä ja tarvittaessa sertifioitu henkilökunta.

Terminaalin henkilökuntaa on koulutettava kaikissa irtolastialusten turvallista lastaamista ja lastin purkamista koskevissa asioissa työntekijöiden vastuualueen mukaisesti.

Lastaamiseen ja lastin purkamiseen osallistuvan henkilökunnan on saatava käyttöönsä ja heidän on käytettävä henkilönsuojaimia, minkä lisäksi heidän on levättävä tarpeeksi väsymyksestä aiheutuvien onnettomuuksien välttämiseksi.

Terminaalissa työskentelyä varten laadittuun käsikirjaan on sisällytettävä irtolastilain 3 §:n 3 kohdassa tarkoitetun BLU-säännösten liitteen 1 kohdassa 1.2 luetellut satamaa ja terminaalia koskevat tiedot. Terminaalinhoitajan tai terminaalinedustajan on annettava tällaiset käsikirjat sellaisen irtolastialuksen päällikön käyttöön, joka käyttää kyseistä terminaalia kiinteän irtolastin lastaamiseen tai purkamiseen.

4 §

Aluksen päällikön tiedonantotehtävät

Aluksen päällikön on annettava terminaalin edustajalle aluksen arvioitu saapumisaika sataman edustalle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja ajanmukaistettava ilmoitusta tarvittaessa.

Aluksen saapumisaikaa koskevassa ilmoituksessa aluksen päällikön on annettava terminaalille seuraavat tiedot:

- 1) aluksen nimi, kutsumerkki, IMO-numero, lippu, kotisatama;
- 2) aluksen lastaus- tai lastinpurkusuunnitelma, jossa ilmoitetaan lastin määrä, lastin jakautuminen ruumittain, lastaus- tai lastinpurkujärjestys sekä jokaisella lastauskerralla lastattava tai purettava määrä lastin purkamisen jokaisessa vaiheessa;
- 3) aluksen syväys sen saapuessa ja ehdotettu lähtösyväys;
- 4) painolastin ottoon tai painolastin poistoon käytettävä aika;
- 5) aluksen kokonaispituus ja suurin leveys sekä lastiruuman, johon lasti lastataan tai josta lasti puretaan, pituus mitattuna keulanpuoleisen lastiluukun etumaisesta kehyksestä peränpuoleisen lastiluukun taaimmaiseen kehykseen;
- 6) etäisyys vesiviivasta ensimmäiseen lastiluukkuun, johon lastia lastataan tai josta sitä puretaan, ja etäisyys aluksen kyljestä lastiluukkuun;
- 7) aluksen laskuportaiden sijainti;

8) aluksen suurin korkeus vedenpinnasta;

9) yksityiskohtaiset tiedot mahdollisista lastinkäsittelylaitteista ja niiden suoritus-
tuesta;

10) kiinnitysköysien määrä ja tyyppi;

11) erityistarpeet, kuten lastin trimmausta ja vesipitoisuuden jatkuva mittausta koskevat tiedot;

12) yksityiskohtaiset tiedot tarvittavista korjauksista, jotka voivat viivyttää aluksen satamaan tuloa, lastaamisen tai lastinpurkamisen aloittamista tai aluksen lähtöä lastaamisen tai lastinpurkamisen jälkeen; ja

13) muut alusta koskevat tiedot, joita terminaali pyytää.

5 §

Aluksen päällikön selonottovelvollisuus

Aluksen päällikön on varmistettava ennen lastaamista, että hän on saanut irtolastilain 3 §:n 2 kohdassa tarkoitetun vuoden 1974 SOLAS-yleissopimuksen liitteen VI luvun 2.2 säännössä edellytetyt lastitiedot ja tarvittaessa kiinteän irtolastin ominaispainoilmoituksen. Nämä tiedot on esitettävä lastiselvitysloMAKESSA BLU-säännösten liitteen 5 mukaisesti.

6 §

Aluksen päällikön tehtävät lastaamisen ja lastin purkamisen yhteydessä

Ennen lastaamista tai lastin purkamista ja sen aikana aluksen päällikön on varmistettava, että:

- 1) lastin lastaamista tai purkamista sekä painolastiveden poistamista tai ottoa valvoo aluksen päällystöön kuuluva henkilö;
- 2) lastin ja painolastiveden sijoitusta seurataan koko lastaus- tai lastinpurkuprosessin aikana sen varmistamiseksi, etteivät aluksen rakenteet rasitu liikaa;
- 3) alus pidetään suorassa, ja jos sitä on kallistettava toiminnallisista syistä, kallistuma pidetään mahdollisimman pienenä;
- 4) alus on lujasti kiinnitetty ottaen paikalliset sääolosuhteet ja sääennusteet asianmukaisesti huomioon;

5) aluksella on tarpeeksi päällystää ja miehistöä kiinnitysköysien säätämiseksi tai muuhun normaali- tai hätätilanteeseen ja että aluksen miehistöllä on riittävät lepoajat väsymyksen välttämiseksi;

6) terminaalin edustajalle tiedotetaan sellaisista lastin trimmausta koskevista vaatimuksista, joiden on oltava BC-säännösten (IMO Code of Safe Practice for Solid Bulk Cargoes, myyntinumero IMO-260E) mukaiset;

7) terminaalin edustajalle tiedotetaan aluksen painolastin vähentämistä tai painolastin ottoa sekä lastin lastaus- tai purkunopeutta koskevista yhdenmukaisuusvaatimuksista sekä mahdollisesta poikkeamisesta painolastin vähentämistä ja painolastin ottoa koskevasta suunnitelmasta taikka muista asioista, jotka voivat vaikuttaa lastin lastaamiseen tai purkamiseen;

8) painolastivettä vähennetään lastausuunnitelmassa sovitulla nopeudella niin, että vettä ei tulvi satamalaiturille tai viereiseen alukseen; jos painolastivettä ei ole käytännöllistä poistaa kokonaan ennen lastaamisen trimmausvaihetta, aluksen päällikön on sovittava terminaalin edustajan kanssa lastaamisen keskeyttämisestä ja näiden keskeytysten kestosta;

9) terminaalin edustajan kanssa on sovittu sateen tai muun säänmuutoksen sattua toteutettavista toimenpiteistä, jos lasti voi muuttua vaaralliseksi kyseisen säänmuutoksen yhteydessä;

10) aluksen ollessa satamassa tulityötä saa aluksessa tai sen läheisyydessä tehdä ainoastaan terminaalin edustajan luvalla ja toimivaltaisen viranomaisen vaatimusten mukaisesti;

11) lastaamista tai lastin purkamista ja aluksen tilaa lastaamisen tai lastin purkamisen viimeisissä vaiheissa valvotaan tarkasti;

12) terminaalin edustajalle ilmoitetaan välittömästi, jos lastaamisesta tai lastin purkamisesta on aiheutunut vahinkoa tai vaarallisia tilanteita jos vahingon tai vaarallisen tilanteen aiheutuminen on todennäköistä;

13) terminaalin edustajalle ilmoitetaan, milloin lastin lopullinen trimmaus on aloitettava, jotta kuljetinjärjestelmä voidaan pysäyttää;

14) lastin purkamisen aluksen kustakin lastiruumasta aluksen oikealta puolelta peräs-

tä keulaan katsottuna tapahtuu yhdenmukaisesti vasemmalta puolelta tapahtuvan lastin purkamisen kanssa, jotta vältetään aluksen rakenteen vääntyminen; ja

15) kun painolastia otetaan yhteen tai useampaan lastiruumaan, otetaan huomioon, että lastiruumasta voi purkautua tulenarkaa höyryä ja että varotoimiin ryhdytään ennen kuin tulityön tekeminen sallitaan näiden lastiruumien vierellä tai yläpuolella.

7 §

Terminaalin edustajan tiedonantotehtävät

Terminaalin edustajan on annettava seuraavat tiedot aluksen päällikölle:

1) satamapaikan nimi, jossa lastaaminen tai lastin purkamisen tapahtuu, ja arvio satamaan kiinnittymiseen ja lastaamisen tai lastin purkamisen loppuun saattamiseen kuluvasta ajasta;

2) lastaus- tai lastinpurkulaitteiston ominaisuudet, mukaan luettuna terminaalin nimellinen lastaus- tai purkamisnopeus, käytettävien lastaus- ja purkamislinjojen määrä sekä kunkin lastauserän lastaamiseen kuluva aika tai lastinpurkamisessa kuhunkin vaiheeseen kuluva aika;

3) satamapaikan tai laiturin ominaisuudet, joista päällikön on tiedettävä, kuten kiinteiden ja liikkuvien esteiden, aluksen laitasuojien, pollarien ja kiinnitysjärjestelmien sijainti;

4) veden vähimmäissyvyys satamapaikalla ja tulo- ja lähtöväylillä;

5) veden tiheys satamapaikalla;

6) suurin pystysuora etäisyys vesirajan ja lastiruuman lastiluukkujen tai kehysten välillä sen mukaan, kumpi näistä on lastaamisessa tai lastinpurkamisessa olennainen, sekä aluksen enimmäiskorkeus;

7) kulkutiet ja muut sisäänpääsyä koskevat järjestelyt;

8) kumpi aluksen kylki on satamapaikkaa vasten;

9) suurin sallittu nopeus laituria lähestyttäessä sekä hinaajien saatavuus, niiden tyyppi ja paaluvetovoima;

10) lastin eri erien lastausjärjestys sekä muut rajoitukset, jos lastia ei ole mahdollista lastata aluksen kannalta sopivassa järjestyksessä tai sopivaan lastiruumaan;

11) lastattavan lastin ominaisuudet, joista voi olla vaaraa sen joutuessa kosketuksiin muun lastin tai lastin jäämien kanssa aluksessa;

12) etukäteistietoja ehdotetusta lastaamisesta tai lastin purkamisesta taikka muutoksista lastaus- tai lastinpurkusuunnitelmiin;

13) onko terminaalin lastaus- tai lastinpurkulaitteisto kiinteä vai onko sen liikkumista rajoitettu;

14) tarvittavat kiinnitysköydet;

15) ilmoitus epätavallisista kiinnitysjärjestelyistä;

16) painolastin oton tai poiston mahdolliset rajoitukset;

17) suurin toimivaltaisen viranomaisen sallima syväys; ja

18) muut terminaaliin liittyvät tiedot, joita aluksen päällikkö pyytää.

8 §

Irtolastialuksen ja terminaalin väliset menettelyt

Kiinteää irtolastia kuljettavien irtolastialusten lastaamiseen ja lastin purkamiseen sovelletaan seuraavia menettelyjä:

1) ennen kiinteän irtolastin lastaamista tai purkamista aluksen päällikön on sovittava terminaalin edustajan kanssa lastaus- tai lastinpurkusuunnitelmasta, jossa varmistetaan, että:

a) alukseen kohdistuvat leikkausvoimat ja taivutusmomentit eivät ylitä sallittuja rajoja lastaamisen ja lastinpurkamisen aikana;

b) lastaus- tai lastinpurkusuunnitelmassa otetaan huomioon lastaamis- tai lastin purkamistoimenpiteiden tahti, määrä ja aste;

c) lastaus- tai lastinpurkusuunnitelmassa otetaan huomioon aluksen lastaamisen tai lastinpurkamisen nopeus, kaatojen määrä ja painolastin poistumis- tai ottamiskapasiteetti;

2) lastaus- tai lastinpurkusuunnitelma on laadittava BLU-säännösten liitteen 2 mukaisesti, ja siinä on oltava kyseisen irtolastialuksen IMO-numero; aluksen päällikön ja terminaalin edustajan on allekirjoituksillaan vahvistettava hyväksyvänsä suunnitelman;

3) aluksen päällikön ja terminaalin edustajan on valmisteltava ja hyväksyttävä kaikki lastaus- tai lastinpurkusuunnitelmaan tehtävät

muutokset, jotka jommankumman osapuolen mielestä voivat vaikuttaa aluksen tai miehistön turvallisuuteen ja jotka esitetään tarkistettuna suunnitelmana;

4) lastaus- ja lastinpurkusuunnitelma ja mahdolliset hyväksytyt tarkistettavat suunnitelmat säilytetään aluksessa ja terminaalissa kuuden kuukauden ajan;

5) ennen lastaamisen tai lastin purkamisen aloittamista aluksen päällikön ja terminaalin edustajan on täytettävä ja allekirjoitettava aluksen ja sataman välisen tarkistuslista BLU-säännösten liitteessä 4 olevien ohjeiden mukaisesti; ja

6) lastaamisen tai lastin purkamisen päättyttyä aluksen päällikön ja terminaalin edustajan välisessä kirjallisessa sopimuksessa on vahvistettava, että aluksen lastaaminen tai lastin purkaminen on suoritettu lastaamis- tai lastinpurkusuunnitelman ja siihen mahdollisesti tehtyjen muutosten mukaisesti, jos kyseessä on lastin purkaminen, kirjallisessa sopimuksessa tulee lisäksi olla maininta aluksen lastin purkamisen yhteydessä mahdollisesti kärsimistä vaurioista ja suoritetuista korjauksista sekä siitä, että lastitilat on tyhjennetty ja puhdistettu aluksen päällikön vaatimusten mukaisesti.

9 §

Terminaalin edustajan tehtävät lastaamisen ja lastin purkamisen yhteydessä

Ennen lastaamisen tai lastin purkamisen aloittamista ja niiden aikana terminaalin edustajan tulee:

1) toimittaa aluksen päällikölle lastaamisesta tai lastin purkamisesta vastuussa olevan terminaalin henkilökunnan tai rahdinantajan edustajan yhteystiedot ja tiedon yhteydenottoa koskevista menettelyistä, jotta aluksen päällikkö voi olla heihin yhteydessä;

2) toteuttaa kaikki varotoimet, joilla vältetään alukselle lastaus- tai lastinpurkulaitteistosta aiheutuvat vahingot, ja ilmoittaa aluksen päällikölle mahdollisesti syntyneestä vahingosta;

3) varmistaa, että alus pidetään suorassa, ja jos sitä on kallistettava toiminnallisista syistä, kallistuma pidetään mahdollisimman pienenä;

4) varmistaa, että aluksen kunkin lastiruu-

man perästä keulaan katsottuna oikeanpuoleisen osan lastinpurkamisen tapahtuu yhdenmukaisesti vasemmanpuoleisen osan lastinpurkamisen kanssa, jotta vältetään aluksen vääntyminen;

5) ilmoittaa aluksen päällikölle, jos lasti on erittäin painavaa tai yksittäiset kuormat suuria, jolloin raskaus saattaa kohdistua pienelle alalle aluksen rakenteessa ennen kuin lasti peittää säiliön kannen kokonaan; jos lastia voidaan pudottaa korkealta esteettä, tulee tähän kiinnittää erityistä huomiota kunkin lastiruuman lastaamisen alkuvaiheessa;

6) varmistaa, että aluksen päällikön ja terminaalien edustajan välillä vallitsee yksimielisyys lastaamisen tai lastinpurkamisen kaikista vaiheista ja kaikista näkökohdista ja että aluksen päällikölle ilmoitetaan sovitun lastausnopeuden muutoksista ja kunkin lastausosan loppuun saattamisesta;

7) kirjata lastattavan tai purettavan lastin paino ja sijoitus lastiruumassa ja varmistaa, että lastiruuman painoraskaus ei poikkea sovitusta lastaus- tai lastinpurkusuunnitelmasta;

8) varmistaa, että lastaamisen tai purkamisen aikana lasti trimmataan aluksen päällikön vaatimusten mukaisesti;

9) varmistaa, että lähtösyväyksen ja -viipauksen saavuttamiseen tarvittava lastin määrä on sellainen, että kuljetinjärjestelmä saadaan ajettua tyhjäksi lastaamisen päätyttyä; tätä tarkoitusta varten terminaalien edustaja ilmoittaa aluksen päällikölle terminaalien kuljetinjärjestelmän nimellisvetoisuuden ja vaatimukset kuljetinjärjestelmän tyhjentämisestä lastaamisen päätyttyä;

10) lastin purkamisen yhteydessä ilmoittaa aluksen päällikölle, kun käytettävien lastin-

purkulinjojen määrää aiotaan lisätä tai vähentää, ja milloin lastinpurkamisen arvioidaan saatavan päätökseen kustakin lastiruumasta; ja

11) varmistaa, että aluksen ollessa satamassa tulityötä ei tehdä aluksessa tai sen läheisyydessä muuten kuin aluksen päällikön luvalla ja toimivaltaisen viranomaisen asettamien ehtojen mukaisesti.

10 §

Selvitys valvonnan tuloksista

Merenkululaitoksen tulee toimittaa Euroopan yhteisöjen komissiolle joka kolmas vuosi selvityksen irtolastilain ja tämän asetuksen säännösten noudattamista koskevan valvonnan tuloksista.

Selvityksen tulee sisältää arvio irtolastilain 1 §:ssä tarkoitettussa irtolastidirektiivissä säädettyjen irtolastialusten ja terminaalien välistä yhteydenpitoa ja yhteistyötä koskevien yhdenmukaistettujen menettelyjen toimivuudesta.

Merenkululaitoksen on toimitettava selvitys komissiolle selvityksen kattamaa kolmen kalenterivuoden pituista kautta seuraavan vuoden huhtikuun 30 päivään mennessä. Merenkululaitoksen on toimitettava ensimmäinen selvitys komissiolle vuonna 2008.

11 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*

Hallitussihteeri Pekka Kouhia

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1406—1411, 3 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2004

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904